

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання – це одна з форм організації навчального процесу, при якому всі або частина занять здійснюється з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній віддаленості викладача й учнів.

Ранні концептуальні теорії дистанційного навчання характеризуються спрямованістю на студента як активного учасника навчального процесу, який самостійно створює свій навчальний простір, та розглядають викладача та навчальний заклад як інформаційне джерело.

В основу дистанційного навчання покладені класичні принципи дидактики: науковість і доступність; наочність; свідомість та активність; систематичність і послідовність; зв'язок теорії з практикою.

Дистанційному навчанню притаманні такі характерні класичні дидактичні ознаки: мета, зміст, методи, засоби, форми навчання, тих, кого навчають, і тих, хто навчає. Але дистанційне навчання має і специфічні характеристики. Однією із таких характеристик є те, що дистанційне навчання побудоване в основному на принципах інформатизації освіти і широкому застосуванні телекомунікаційних технологій. Сучасні принципи дистанційного навчання :

- інтерактивність – передбачає діалог викладача з користувачем;
- адаптивність – забезпечує індивідуальний темп проходження навчання, передбачає самостійний вибір реєстрації слухачем, сам курс, де й коли зручно навчатися, а також терміни консультацій і складання іспитів, періодичне відновлення навчальної діяльності;
- гуманістичність – полягає в спрямованості навчання та освітнього процесу в цілому до людини; у створенні максимально сприятливих умов для оволодіння змістом навчання; засвоєнні обраної професії для розвитку і прояву творчої індивідуальності, високих громадянських, моральних, інтелектуальних якостей;
- педагогічна доцільність застосування нових інформаційних технологій – вимагає педагогічної оцінки ефективності кожного кроку проектування та створення дистанційного навчання; тому на перший план необхідно ставити не впровадження техніки, а відповідне змістове наповнення навчальних курсів і освітніх послуг;
- вибір змісту освіти – відповідність змісту дистанційної освіти нормативним вимогам Державного освітнього стандарту і вимогам ринку;
- забезпечення захисту інформації, що циркулює в дистанційному навчанні – передбачення організаційних і технічних засобів безпечного та конфіденційного зберігання, передавання і використання потрібних відомостей;

- стартовий рівень освіти – потребує певного набору знань, умінь, навичок;

- відповідність технологій до навчання – адекватність технологій навчання моделям дистанційного навчання;

- гнучкість і мобільність – створення інформаційних мереж, баз і банків знань та даних для дистанційного навчання, що даватимуть змогу коригувати або доповнювати освітню програму; водночас вимагається збереження інформаційної інваріантної освіти, що забезпечує можливість переходу на навчання по споріднених або інших напрямках;

- економічність – передбачає раціональне використання фінансових та матеріальних ресурсів, точний розрахунок ефективності підвищення кваліфікації за цією формою навчання.

Дотримання цих принципів, адаптування їх для загальної освіти під час впровадження дистанційного навчання в школах сприятиме розвитку та поліпшенню ефективності навчання учнів, а також певною мірою визначить зміст, форми організації та методи дистанційного навчання.

Т.В. Количева

ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Для організації об'єктивного контролю знань студентів необхідно чітко уявляти собі вимоги до знань і рівнів необхідної діяльності студентів. Вимоги до знань повинні бути такими. По-перше, це однозначність – тобто повинна існувати мета вивчення цієї дисципліни, яка б однаково була прийнята всіма студентами. Особливо це стосується гуманітарних дисциплін, тому що для студентів технічних спеціальностей будь-яка дисципліна повинна мати практичну значущість. Також важливою вимогою є діагностичність, тобто можливість перевірки досягнення поставленої мети. Коли мова йде про гуманітарні дисципліни, слід особливо чітко формулювати думку, що закономірності, які існують у цих дисциплінах, зокрема філософські, можна побачити в реаліях життя. Ще однією вимогою до знань повинна бути значущість, тобто можливість студента відобразити те, що він отримав протягом навчання.

Для ефективного функціонування системи контролю знань необхідно дотримуватись таких умов:

- об'єктивність – існування єдиних критеріїв оцінки знань, про які студенти можуть бути проінформовані заздалегідь;

- гласність – будь-який студент має можливість проаналізувати власні результати і зробити відповідні висновки;

- непорушність – означає, що оцінка, яка виставлена педагогом, не повинна підлягати сумніву як з боку викладача, так і з боку студента.